

21. Kaupunginmuseo

Kaupunginmuseon johtokunnan kertomus v:lta 1942 oli seuraavan sisältöinen:

Museon johtokunnan muodostivat professori A. Hämäläinen puheenjohtajana, professori V. Voionmaa varapuheenjohtajana sekä filosofiantohtori T. Stjernschantz. Kaupunginhallituksen edustajana johtokunnassa oli rouva M. Salmela-Järvinen. Museon johtaja arkkitehti A. W. Rancken toimi johtokunnan sihteerinä.

Lautakunta kokoontui vain yhteen varsinaiseen istuntoon toukokuun 18 p:nä, jolloin päätettiin, että museo edelleenkin oli pidettävä suljettuna. Jo silloin keskusteltiin myös museon meno- ja tuloarviota koskevista palkka- y.m. asioista, ja arvio jätettiin kaupunginhallitukselle määrättyinä aikana elokuussa. Muista asioista lautakunnan jäsenet neuvottelivat ja päättivät puhelimitse.

Museo oli v. 1942 poikkeuksellisten olojen vuoksi suljettuna, mutta varsinkin runsas kuvakokoelma oli tutkijain käytettävissä ja myös Taideteollisuuskoulun oppilaat kävivät museossa harjoittelemassa ja tutustumassa kaupungin rakennusvaiheisiin.

Aikaisemmin museossa vain muutamat ikkunat alakerroksessa olivat sisäpuolella varustetut puuluukuilla. Sodan aikana oli suojaksi lyöty lautoja ulkopuolelle alakerroksen ikkunoita vastaan. Koska nämät yleensä ehkäisivät työskentelyä päivänvalossa, valmistettiin helposti avattavat sisäluukut kaikkiin allakerroksen ikkunoihin.

Museon kokoelmat lisääntyivät yhteensä 291 numerolla, joista työkaluja ja taloustarpeita 41, lasia ja posliinia 4, muistorahoja ja -merkkejä 4, pommien sirpaleita 5, sekalaisia koristeita 20, kirjallisuutta 15, taideteoksia ja muotokuvia 15, valokuvia ja levyjä 171, kipsikuvia 2 ja arkistoaineistoa 14, yhteensä 291 eri numeroa.

Taidehallista ostettiin J. Vikaisen valmistama muistoraha Suomen urhoolliselle armeijalle, lisäksi hankittiin sotamarsalkka C. G. Mannerheimin mitali sekä muotokuva kehyksineen sotainvaliidien naistoimistosta, kupariastioita kaupungin romukeräyksestä, taideteoksia y.m. Museon johtaja kopioi Ateneumiin järjestetystä Marttayhdistyksen näyttelystä kolme yliarkkitehti Jac. Ahrenbergin maalaamaa pientä kuvaa Kaivopuistosta ja Alppilasta.

Lahjakirjoilla museo sai johtaja F. Backmanin perillisiltä kaksi komeaa lasimaljakkoa, taiteilija A. Paischeffin kuolinpesästä kaksi kävelykeppiä sekä neiti H. Cederholmin kuolinpesästä kolme muotokuvamaalausta.

Seuraavat henkilöt ja laitokset tekivät lahjoituksia museolle: neiti S. Branderin perilliset, pankinjohtaja A. Ehrnrooth, rouva Th. Hanemann, senaattorinrouva L. Hjelt, presidentinrouva M. Ignatius, herra J. Kenttämää, vapaaherra E. G. Palménin perilliset, herra V. Pettersson, professori A. Saarivalo, arkkitehti M. af Schultén, filosofianmaisteri H. A. Turja ja arkkitehti N. Wasastjerna sekä Ab. Svenska gården ja Helsingin kaupungin rakennustoimisto.